

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgilere göre Silivri 9 Nolu F Tipi Cezaevi'nde 5 yıldır tek kişilik hücrede tutulan müebbet hükümlüsü ağır hasta tutuklu Soydan Akay'ın infazı, İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla 3. Kez 6 ay ertelenmiştir. Akay, ağırlaştırılmış müebbet hükümlü olarak 30 yıllık infazı ardından koşullu salıverme haklarından yararlandırılmamış infazın tamamını doldurmasına rağmen cezaevinde tutulmaya devam edilmektedir. Silivri 9 Nolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan Soydan Akay, 1993 yılında İzmir'de tutuklanmış, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yapılan yargılamada müebbet hapis cezası almıştır. 30 yıldır cezaevinde bulunan Akay, bugüne kadar İzmir, Aydın, Nazilli, Kırıkkale, Siirt, Diyarbakır ve Maltepe cezaevlerinde tutulmuştur.

15 Temmuz 2016 darbe girişiminin ardından bulunduğu Silivri Cezaevi'nden Maltepe Cezaevi'ne sürgün edilen Akay, burada adli tutukluların koğuşuna konulduktan kısa bir süre sonra saldırıya uğramış, saldırı sonrasında yeniden Silivri Cezaevi'ne sürgün edilen Akay, tek kişilik hücreye konmuştur. 2018 yılında prostat kanseri teşhisi konulan ve eklem romatizması, Hepatit B, kalp spazmı gibi birçok hastalığı bulunan Akay 5 yıldır tek kişilik hücrede tutulmaktadır. 30 yıllık tutukluluğun ardından geçtiğimiz yıl 11 Ağustos'ta tahliye edilmesi gerekirken Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu'nun "mahkumiyetine esas oluşturan terör örgütünden ayrılmadığına dair" hazırlanan raporlar gerekçesiyle infazı 3. Kez 6 ay sonraya ertelenmiştir. Ayrıca 2018 yılının nisan ayından beridir Soydan Akay'ın avukat görüşmelerinin "avukatları ile görüşmesinin kaydedilmesine ve görüşme esnasında konuşmaları duyacak şekilde bir görevlinin hazır bulundurulması" kararı ile kamera kaydına alındığı, Anayasal bir hak olan haberleşme hakkını kullanarak başka mahpuslarla yazışmalarının "örgüt üyeliğinden hüküm giyen hükümlüler ile mektuplaşıyor" denilerek kriminalize edilmeye çalışıldığı ve cezaevi denetiminden geçirilerek kendisine verilen kitapların infaz ertelemeye gerekçe gösterildiği tarafıma iletilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Cezasının tamamı infaz edilmesine rağmen Soydan Akay'ın tahliye edilmemesinin hukuki dayanağı nedir?
- 2- 5 yıldır cezaevi yönetimi tarafından yoğun gözetim halinde bulunan ve başka mahpuslarla iletişim kurmasına izin verilmeyen bir mahpusun "örgütle bağı" nasıl tespit edilmiştir?

- 3- Mahpusun "terör örgütlerine sempatisinin devam ettiği" kanaatinin somut dayanağı nedir? Bu gerekçeyle mahpusun tahliye edilmemesi, "Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz." hükmünü amir olan Anayasa m. 25'e aykırı değil midir?
- 4- Mahpusun "cezaevinde örgütle temasının devam ettiği"ne dair kanaat, 7/24 izlenen ve denetlenen, idarenin gözetimindeki cezaevlerinde örgütle iletişim kurulması anlamına gelmekte olup cezaevi idaresinin bu konudaki sorumluluğu hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 5- Halihazırda hükümlü olan Akay hakkında verilen red kararları idari gözlem kurullarının mahkemelere ait yargılama yetkisini gasp ettiği anlamına gelmekte değil midir? İdari gözlem kurullarının "örgüte üyelik ve ilişki" konusunda adeta ikinci bir hüküm kurmasının yasal dayanakları nelerdir?
- 6- Soydan Akay'ın 30 yıllık cezaevi sürecinde birçok sağlık problemi yaşadığı ve özellikle 2018 yılında prostat kanseri teşhisi konulduğu belirtilmektedir. Bu durum göz önünde bulundurularak, Akay'ın sağlık durumu hakkında bağımsız bir sağlık raporu talep edilmiş midir? Eğer talep edilmişse, bu raporun sonuçları nelerdir ve bu sonuçlar infazın ertelenmesinde dikkate alınmış mıdır?
- 7- Akay'ın, avukatlarıyla yaptığı görüşmelerin kamera ile kayıt altına alınması ve görüşme esnasında bir görevlinin hazır bulunmasının, Anayasal bir hak olan savunma hakkını ihlal ettiği düşünüldüğünde, bu uygulamanın hukuki dayanağı nedir? Bu tür uygulamalara hangi durumlarda ve hangi kriterlere göre karar verilmektedir?
- 8- İnfazın ertelenmesine gerekçe gösterilen "terör örgütünden ayrılmadığı" iddiasının somut delillere dayanmaması ve yalnızca cezaevi idaresinin istihbari bilgilerine dayanması, hukukun evrensel ilkelerine aykırı değil midir? Bu tür erteleme kararlarının alınmasında denetleyici bir mekanizma bulunmakta mıdır?
- 9- Soydan Akay'ın başka mahpuslarla mektuplaşmasının "örgüt üyeliğinden hüküm giyen hükümlüler ile mektuplaşıyor" denilerek kriminalize edilmesi, cezaevi içinde haberleşme hakkının kısıtlanması anlamına gelmiyor mu? Bu uygulamanın hukuki dayanağı nedir ve bu tür haberleşmelerin içeriği hangi ölçütlere göre değerlendirilmekte ve engellenmektedir?
- 10- Bakanlığınıza bağlı idari bir organ olan İdare ve Gözlem kurullarının aldıkları kararlar bakanlığınızca ne sıklıkla denetlenmektedir?
- 11- İdare ve Gözlem Kurullarının keyfi ve siyasi kararlarının önüne geçmek adına bir çalışmanız var mı?
- 12- İdare ve Gözlem Kurullarının AİHS 'e ve Anayasa'ya aykırı kararları ile kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ihlal edilen mahpuslar hakkında bir girişimde bulunacak mısınız?